

Előfizetési ár:

Helyben, háshoz hordva
 Negyedévre 2 korona.
 Félévre 4 korona.
 * * * * *
Vidékre, postán küldve
 Negyedévre 8 k. 60 m.
 Félévre 7 k. — m.
 * * * * *

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 napenaptól nap kivételével.
 * * * * *
 Szerkesztője és kiadója:
Budai-nagy-úton 161 m.
 (Juhász-ház).
 hova a lap szállási és anyag
 részére vonatkozó 1912. évi
 törvény hatálya alá tartozik.
 * * * * *

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** || Egyenlően 2 fillér. || Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság

Gazdasági válság.

Még teljesen borus a politikai láthatár; ez a nagy belpolitikai krízis, mely alapjaiban rendítette meg a magyar parlamenti élet tisztaságába és hazafias függetlenségébe vetett hitet, még egy beláthatatlan kihatású alkotmányválság veszélyeit hordja méhében: máris egy új és az elsőnél nem kevésbé súlyos válság előjelei mutatkoznak. Kereskedelmi és ipari vállalatok egész sora omlik össze naponként. A gazdasági közvelemény még föl sem csúszik egy tökeerosnek vélt cég csődje által okozott meglepetésből, máris olyan régi, tekintélyes vállalkozások nehézségeiről terjed a vilámgyorsr hóhírb, melyek diadalmasan állták ki évtizedek leggyilkosabb gazdasági és pénzügyi krízisét is.

Megdöbbenve kérdezi mindenki: mi ez? Múló jelenség-e, avagy sokáig elfojtott belső gazdasági válság kitörésének előfutárja? Olyan időkét élünk, amikor a komoly mérlegelés inkább a pesszimisztikus feltételek felé kénytelen hajolni. A nemzetközi helyzet ugy gazdasági, mint politikai téren már rég volt annyira feszült, mint az idén. Nem is szólván a kínai és a dél-amerikai zavarokról, amelyek az európai helyzetet közvetlenül s kevésbé érintik, magában Európában a marokkói bonyodalom és a portugál forradalom után a tripolizsi, még inkább a minduntalan felszínre kerülő balkáni kérdés valószínűségi hadiállapotot teremtett.

A hatalmak fegyverkezése hihetetlen erőfeszítéssel és sietséggel folyik s nincs az a pénzügyi lehetetlenség, amit a legfőbb katonai intézősek elismernének. A minél gyorsabb és a minél teljesebb hársi kérségre való törekvés a válságos időkben mindig kapható politikai szolgáserrelg immár sárba tiportatta a magyar parlamentarizmust és semmi kétségünk sem lehet abban, hogy ugyanazok a hatalmi tényezők, amelyek gondolkodás nélkül megsemmisítették legértékesebb politikai tőkéinket, ugyanazzal a herosztatizsi bátorsággal fogják gondolkodás nélkül megsemmisíteni gazdasági tőkéinket is.

A modern magyar gazdasági élet sokkal fiatalabb, hogysen saját tökeerejéből táplálkozhatnak. Nemzeti va-

gyonunk igen jelentékeny része nálunk holtkezi vagyon. Mobil vagyonunk elenyésző csekély van; az önálló vámvédelmet nélkülözö magyar ipar és kereskedelem alig pár évtizedes múltjában éppen csak hogy befektetéseinek biztos amortizálását megkezdette: tökegyűjtésről szó alig lehet. Ami tökegyűjtés mégis volt, az a bankok tárcáiban helyezkedett el, de félkezünk öt újján, megazmálhatóknak azokat a nagyobb magyar bankokat, amelyek a mobilizálható tökekonzentráció szempontjából is jelentevőbbeknek mondhatók. A számottevő magántőke nálunk épp olyan konzervatív, mint a holtkezi bírtok s csak kis százeleka az, mely az ipari és kereskedelmi élet számára mobilizálható.

Ilyen körülmények között csak két forrás marad a magyar ipari és kereskedelmi élet számára. A külföldi tőke és a magyar állam. A külföldi tőkét a külpolitikai helyzet köti le. A francia, német és holland piacok, amelyek a mi szempontunkból első sorban jönnek számba, sokkal inkább érdekelve vannak a nagy függő nemzetközi kérdésekben, hogy sem tőkéik kihelyezésére gondolnának.

Egyébként — minden hivatalos széptetges dacára is — szomorú tény az, hogy az a mód, ahogy nálunk a Lukács kormány megterhelte és megterhelte az országot a sok száz millió improduktív katonai teherrel, nagyban alászállította az ország hitélet. — Erzi ezt a kormány is, mely immár felelv óta keptelen elhelyezni azt a járadék kölcsönt, amelynek kibocsátására még az év elején felhatalmazást is kapott.

Az állam pedig — egyáltalában nem törődik a belső gazdasági helyzettel, sőt pénzügyi helyzettel, — sőt pénzügyi körökben nyílt titok, hogy a kincstár is jelentékeny tökéket vont el a piactól, ami kétségtelenül egyik előidezője lett annak, hogy a pénzügyi feszültség nálunk nagyobb, mint a nyugati piacokon, hol a kormányok helyes gazdasági érzékeléssel hasonló helyzetekben tökéket bocsátanak az üzleti forgalom rendelkezésére.

Igaz, annál a szoros pénzügyi érdekeltségnél fogva, melyel — sajnos — Ausztriától függünk, önkénytelenül is felmerül az a gondolat, hogy talán osztrák részről kaphatnánk támogatást.

Azonban 1907. még nem is oly régen volt s az akkori krízis lefolyására való visszaemlékezés elég arra, hogy az osztrák töké közvetlen támogatásából többet ne kérjünk. Hiszen láttuk, hogy az osztrák töké egyik legfőbb — bár közös mázu exponeense — a jegybank maga is hogy segített nem is oly régen fokozni a bankok elárkózását.

Válság szélén álló kereskedelmi életünk egyetlen támaszaiként tehát ismét csak a magyar bankok maradnak. Sajnos, abban, hogy a krízis ilyen gyorsan tört ki, részük van bankjainknak is.

Elismerjük, hogy a jegybank Kasandra figyelemztetési és az adott kül-és belpolitikai viszonyok bizonyos tekintetben indokolták a tartózkodást. De csak addig a határig, ameddig azt a saját érdekeik védelme mellett a kereskedelmi közérdek megengedi. — Csak azért, mert a nemzetközi piac feszült, a bankok hitelmezszerítésainak nem szabad olyan mérveket ötenii, hogy régi, évtizedeken át szilárdan működő cégek mesterségesen zavarokba kergettesenek.

Hiszen ha minden téren lassu is a haladásuk, az kétségtelesen, hogy népünk fogyasztókétségtelesen emelkedésével szépen fejlődött árukereskedelmünk is. Aki csak futópillantást vetett fővárosunk kereskedelmi életére, annak el kell ismernie, hogy kereskedelmünk csak most kezd modern vonásokban önállósulni.

Ét a folyamatot éppen a bankoknak kell támogatniuk, mert hiszen a kereskedelmi élet legelső élető eleme a könnyű és gyors hitel. — Hiszük, hogy még most, mielőtt egy nagyobb rázkódótás katasztrófális hatású nem lesz, belátják bankjaink, hogy a tulzott elárkózás egyrészlről saját érdekeik szempontjából sem indokolt, másrészlről pedig kereskedelmi életünket egy éppen nem szükségeszerű válságba sodorja.

Hiszen a szinte hihetetlen bukás-hírek, amelyek naponként teremnek, már is demoralizáló hatást gyakorolnak az egész vonalon. Minden tényezőnek össze kell fognia a célból, hogy a magyar kereskedelem legkomolyabb cégei megmenthető legyenek. Minden összeomló cég az osztrák nyakgerkelem újabb előnyomulására nyit rést; már pedig az elmúlt felszárad keserű tapasztalatai meggyőzhettek min-

Töltények, tölténytáskák, vadászfegyverek, fojtások, tölténybecsavarok stb.

vadászati különlegességek legnagyobb választékban

kaphatók Adler Imre Utóda cégnél.

denkit arról, hogy kicsoda emberfeletti munka kell ahhoz, hogy csak egy-egy lépéssel visszaszorítsuk a hatalmas tőkével és pompás szervezettel dolgozó osztrák kereskedelmet.

Egy egy nagy áruháza a nemzeti mobil tekegyüttesnek (egy egy vára s ha komolyan törekszünk gazdasági függetlenségünkre, ezeket a várakat meg kell védenünk).

Addig, míg nem késő, lépjenek ki nagy bankjaink elzárkózottságukból. Nyujtsanak hitelt az arra érdemes cégeknél. Rekordmérlegeik nem lesznek rosszabbak akkor sem, de értékesebbek, mert nem a magyar kereskedelem legrégibb oszlopainak romjaiból táplálkoztak.

Megy a sárqa utalvány.

Ausztriába és a külföldre tömőntelen számban vivén kifelé a magyarok százezeit, amelyek a tömegforgalom révén milliókát dagadnak és amely pizétek idegen nemzetek vagyonát gyarapítják ugyanannyival, amennyivel szegényülnek a magyarok. Ezek a sárqa utalványok a Magyarországról elmenekült fűrdőzők, nyaralók és üdülő elutazási költségeit fedezik az idegenben is igen természetesen, hogy kivizik az erre számtal pizécskákat, mert itthon is nyaralásnak, a fűrdőzőnek, az üdülésnek akkora az anyagi kockázata, hogy azt kispénzű ember (pizé az nálunk az irányszó típus) el nem viselheti.

Tisztelettel vagyunk bátrak kérdőzni, vajjon nem egy, a nemzeti vagyonon rést ütő dologgal állunk szemben, mikor úgy irányítottuk ennek a természet szepeségeken annyira bővelkedő országunkat a kis és középépít, hogy rájutottak a külföldre a nyaralás, tehát a farsangolást felváltó költökezés idejére, amikor ebben az országban meg van minden, ami azt a modern és évről-évre fokozódó szükséglet kielégelheti.

Hát bizony szomorú dolog, hogy ebben az országban folyton forgatni akarják az idegen, de az idegen nem forog, mert nincs, hanem a benszülött az ki megy, mert kánál jól ellátják, ki sem rabolják, kis pénzért megadják neki, ami az általános árvisszony mellett meg lehet adni. De itt ez nem történik meg, hanem azzal a furcsa esettel kell megismerünk, hogy nemcsak a külföldet nem tudjuk megszerezni idegenforgalmunk emelésére, hanem ráadásul elvesztjük a belföldi idegenforgalmat, kötelességünk tartjuk, hogy ezzel a kérdéssel éppen a vidék érdekében komolyan megfontoljunk.

A külföld meghódítása Magyarországnak legalább is a jövő zenéje. Még pedig igen távoli zene. Mert teljesen bizonyos, hogy mikor az amerikai milliárdosok hon tonja nem engedi meg Itáliát, az angolok végkielvezeték Svájcot, a globetrotterek megunták a Fjordokat, akkor olvtetőnk ide is és lehet, hogy ötven esztendő múlva csakugyan megjöj a külföldiek inváziója, amikor nagyon helyes dolog lesz a kiállítás kocsik járatása a MÁV-on.

De addig is kell valomit csinálni. Mert a nem létező idegenek forgatásából életszerű vállalatok mögött már felült az idevalók tömeges kivándorlása idegenbe, különösen Ausztriába, ami bizony nem mondható nemzeti vívmánynak.

Tessék elsősorban gondoskodni arról, hogy a nyaralásra, fűrdőzésre és üdülésre vágyó fővárosi ember, még igen szerény anyagi állapota mellett itthon, a hazában megkaphassa azt a nyaralást, azt a fűrdőzést és üdülést azon az áron, mit ezek a földi javakért a külföldön és különösen Ausztriában is fizet, Magyarország is megkaphassa.

Csak hogy erre organikus intézkedés kell. Meg kell tanítani a vidék népét arra, hogy az idegen hírtelen kirablási me nyeltek kizárásával miként lássa el úgy hogy utána nem a soha vissza nem térés

jelszavával hagyja el a fővárosi ember a vidéket.

A magyar ember soha sem volt ez-koza a vendéktől iparnak, a kár korában, még a barátságos vendéglátásnál tud nem tudott emelkedni ebben az értelemben, ami a fejlődés következtében igazán nagy problémává lett.

Hát erre kell megtanítani a magyart. Aki erre megtanítja, az a nemzeti vagyon gyarapodására igen nagy dolgot művel. Azt hisszük, hogy ezen a téren nagy hiányos lenne a földművelésügyi miniszteriumnak, amely programzerűleg és nagy sikerrel képzési a népet a háziipar minden ágában.

Az idegen ellátás különösen Ausztriában, ahová a legtöbb sárqa utalvány viszi a magyar pénzt, elsősorban háziipari és hogy ennek a tervezési kifejlesztése milyen nagy anyagi hasznokkal jár, azt bizonyítani fogja a m. kir. posta nyári lezárolása, amikor nyilvánvaló lesz, hogy mennyi pénz ment ki a vidéknek.

Ez a vidéknek nagy kérdése. Mielőtt a külföldiek idevonásának nagy és igen költséges kérdéssel foglalkoznánk, sokkal előbb való kérdés az, hogy miként tudnánk lekötöni a hazai termelésnek, a hazai értékesítésnek a hazai közönség kis vagyonát, amely most már ömlő csatornák folyik kifelé.

Ezeket a csatornákat a kilátások kocsik el nem dugaszolják, ezek helyett célszerűbb volna kellő helyeken egy egy tanfolyam annak a megtanítására, hogy nyár idején az üdülő magyarral hogyan bánják a vidéki, mert ebből egyformán haszna lenne egy a vidéknek mint a fővárosnak.

A szőlőtalaj beoltásáról.

A must, — amint tudjuk, — magától, vagyis anélkül, hogy élesztőt adnánk hozzá, forrásra jön, erjedésnek indul. Ebből erjedését apró szervezetek, az úgynevezett élesztőgombák idézik elő, amelyek a mustba kis részben közvetlenül, legnagyobb részben azonban magának a szőlőnek héjáról a levegő útján jutnak a mustba s abban kedvező tenyésztési viszonyokra találván, gyorsan elszaporodnak, hogy ott megkezdjék felvékenységüket, nevezetesen a must cukrákat elerjesztik. Már most az a kérdés merül fel, honnan kerül az élesztő a szőlőszemekre?

Már régebben bebizonyult az, hogy a levegőben számtalan apró organizmus, ezek között különböző szeszec erjedést előidéző gomba van. Mindamellett csak az utóbbi években végzett vizsgálatokból derült ki, hogy az erjedést előidéző gombák a talajban, különösen pedig a szőlők talajában is nagy számban fordulnak elő s abban a spóra képződés útján szaporodnak. A vizsgálatok bebizonyították, hogy a legtöbb élesztőjeit a talaj legfelső rétegében van az azok, amelyek a talaj felszínére jutnak, a legosekélyebb légáram által is a levegőbe kerülnek, ezután pedig a földön lévő tárgyakra rakódnak. Így kerülnek az élesztőjeit a szőlőre és annak kiváltó olyan részre rakódnak, mely nagy számban, amelyek érdes vagy ragadós felületükkel fogva a sejtjeit valóssággal megfogják és magukhoz rögzítik. — Legnagyobb mennyiségben tapadnak a sejtje a gyantamennyi anyaggal bevont érett szőlő felületére.

Ideavég vizsgálatok kiderítették azt is, hogy a szőlőszemekben szüretelés idejében felhelyek fel a spórák legnagyobb számban. Ennek oka abban rejlik, hogy a talaj hő és nedvességi viszonyai ebben az időpontban legkedvezőbbek az élesztő szaporodására nézve.

Egyes években megtörténik, hogy a must nehezen indul erjedésnek, az erjedés

igen lassu lefolyású s a legtöbbszor még mielőtt a cukor teljesen kiterjedt volna, megszünik. Ennek okát órák magyarárhatjuk, hogy a mustba a szüretelés előtt uralkodott kedvezőtlen időjárási viszonyok folytán kevés élesztőjeit jutott vagy pedig, hogy az élesztőgombák kivül a mustba egyéb apró organizmusok is jutottak, a melyek aztán az élesztő tevékenységére gátlólag hatottak, sőt azt teljemen meg is szüntették oly módon, hogy az élesztőnél gyorsabban szaporodva, azt elnyomták.

Az élesztő szaporodásához a talajban többféle tényező jelenléte szükséges, — nevezetesen: kellő nedvesség, megfelelő hőmérséklet, a levegő oxigénje és bizonyos tápanyagok jelenléte. Ha a tényezőket jelenléte nem kedvező, úgy a szaporodás lassu lesz. Így a talajköz nedvesség, a talaj alacsony hőmérséklete, a talaj tápanyaghiánya az élesztő szaporodásának gátat vet. Emellett minél több volt ere detleg az élesztő a talajban, annál gyorsabban történik a szaporodás is.

Már most az elmondottak után felmerül azon kérdés, vajjon módunkban van-e az élesztőjeit szaporodását elő segíteni s ha igen, miképpen? E tekintetben első feladatunk a szőlő talajában az élesztőjeit számát szaporítani. Ezt elérjük akkor, ha mindazon anyagokat, amelyek élesztőjeit nagyobb számban tartalmaznak, a szőlő talajába juttatjuk. Így a szőlőkörlyök és borsperjú. Mindkettőben a sejtjei rendkívül nagy számban viszik a talajba s azt ily módon élesztővel valóssággal beoltjuk. Egyuttal azonban a borsperjúval, de különösen a törkölyvel tápanyagokat is juttatunk a talajba, oly tápanyagokat, amelyekre az élesztőnek fejlődéséhez szüksége van. A beoltás egyszerűen úgy hajtható végre, hogy a törkölyt a szőlő egyes helyein a talajba, annak felszínéhez közel, beáztatjuk, a seprút pedig locsolókkal kintöztesztjük. Ha esetleg a seprút volt szűrve, úgy a visszamaradt pépmennyiség vizel elkeverhető és így locsolható ki. Kérdés már most az, hogy minden borsperjú és szőlőkörlyök egyaránt alkalmas-e a szőlő talaj beoltására? Az újabb vizsgálatok alapján a kérdésre határozottan nemmel kell felelnünk.

Ideavég vizsgálatok bebizonyították azt, hogy a különböző élesztőjeit egymástól eltérő erjedési termékekkel szolgáltatnak, amelyek a kiterjedt folyadék ízére, szagára stb. befolyást gyakorolnak; bebizonyították továbbá azt is, hogy a bor zamata is igen sokban az erjedést okozó gombákkal áll összefüggésben. Ez okból a beoltásra lehetőleg oly törkölyt és seprút kell használni, amelyről tudjuk, hogy kitűnő zamatu bort adott, így tehát jól és gyorsan erjeszt élesztőt tartalmaz.

A beoltással kapcsolatban gondoskodnunk kell arról is, hogy a beoltott élesztő feltételei a lehető legkedvezőbbekké tétessenek.

Végül gondoskodni kell arról is, hogy a talaj felső részében az élesztőnek megfelelő tápanyagok álljanak rendelkezésre, ami a szőlő megfelelő trágyázásával biztosíthatunk. — I —

— Meghívó. A felső kerülőhöz tartozó havi bizottsági tag urakat kérem, hogy a folyó havi közgyűlésre kitűzött tárgyat megvitatás céljából az alsókerületi párt-bizottságba és 26-an delután 5 órákor megjelenni sziveskedjenek. A Kecskeméti Felsőkerületi Függetlenségi 48-as Párt és Népkör élnöke.

NAPI HIREK

Székességi és kiadói hivatalos telefont száma: 1-4-1

Naptár: 1912. év, július hó 29. Péntek, Rom. kath.: Anna assz., Protestans: Anna, Görög-csász.: 1912. év július hó 13. Gábor király, Izraelita: 5672. év Ab 12., Napkelet: 4 óra 30 perc, Napnyugat: 7 óra 41 perc, Napkelet: 5 óra 11 perc., Holdkelet: 6 óra 41 perc, délután, Holdnyugat: 1 óra 7 perc, éjjel. — Holdtöltés 29-én 6 óra 28 perc, reggel.

16 JÓHÁRS: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Meleg, sok helyen csapadék, zivatarok.

— **Szalay László Kecskeméten.** Szalay László, a Magyar Nemzeti Műzeum igazgatója tegnap Kecskeméten volt. Megnézte a városi levéltárát, könyvtárát, múzeumot és a látottak felett a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott. Szalay László kecskeméti látogatása műzeumunk államsegélyével áll összefüggésben, ami e látogatás után rövidesen effektuáltnál fog.

— **Vakáció.** Dr. Szántó Kálmán ma egy hónapra Olaszországba utazott.

— **Kinevezés.** A király Harkay József nagyküldetésétől albirói, földiekét, ugyanoda járásbíróvá nevezte ki.

— **Közgyűlési póttagyairól.** A szombati közgyűlés napirendjére a következő póttagyairól tettek ki: 1. A földrégési államkölcson terhére 100,000 kor. előleg felvétele és felhasználásáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában a városi tanács jelentése. — 2. A pesti házasi első takarékpénztári 1. sz. folyószámlán levő kölcsönösszeg és az ezzel kapcsolatos pénzügyi helyzet tárgyában tanácsi jelentés. — 3. D o m j á n József alszámvevő nyugdíjazása.

— **A nyugdíjbiztonság ügye.** A nyugdíjbiztonság ma délelőtt fél 9 órakor Bagi László h. polkármeier előnöke által a városi háza bizottsági termében ülést tartott. Az ülésen elhatározást, hogy Bordeaux Géza városi zeneiskolái h. igazgatói betegsége miatt, saját kérelmére szeptember 1-től nyugdíjazassék, továbbá megállapították özv. Kereses Sándornak, egy tizedes néjének nyugdíját.

— **Iskolafelügyelői megbízás.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Molnár Ferenc kecskeméti kir. tanfelügyelőséghez beosztott állami elemi iskolai tanítóit Privigye (Nyírszegrő) székhelyileg 1912. évi szeptember 1-től kezdődő hatályival, az 1876. évi XXVIII. tc 3 §-ában nyart felhatalmazás alapján, tanfelügyelői iskolafelügyelői teendőiknél ideiglenesen megbízta.

— **Sakk ügyek.** A kecskeméti sakkzőknek kedves vendégek van. Diamant Márton, az Érsekújvári Charusse Sakkör titkára, látogatóba jött a kecskeméti sakkzőkhoz, kikhez régi barátság fűzi. Itt-élet alkalmából érdekes versenyt rendeznek, melyen rajta kívül Hajma József, — ki a jövő hónapban Temesváron játszik a Magyar Sakk szövetség versenyén — Simon István és Tóth László, azonkívül a Munkács Othon négy legerősebb játékosak vesznek részt. A rendkívül érdekes verseny végeredményét tudatni fogjuk olvasóinkkal.

— **Mozgósínház-szabályrendelet** Szekszárd város ma érkezett átiratában kérte a mozgófényképszínházra vonatkozó szabályrendeletet. Elküldik.

• **Grand halvacsóra** az Otthonban csütörtökön, július 25-én. A vacsora áll: 1. Tiszai halászmetel főzte halpakrikából. 2. Kaporos túrósusza. 3. Egy fél liter kudarca bor a javából. Egy teríték és 2 korona 60 fillér. Kezdete este 8 órakor. Pontos kiszolgálás. H-deg italokról gondoskodik Lajos, az Otthon bérője.

— **Kettős szoborleplezés** Szegeden. Már véglegesen megállapították Szegeden, hogy a már kézen levő Rákóczi szobrot szeptember 29-én fogják leplezni. A Széchenyi szobrot is ugyanezen a napon leplezik le, még pedig közvetlenül a Rákóczi szobor leplezése után. A kettős szoborleplezés rendkívül impozáns ünnepekké kerülhet, ha megőrtöztönné, melyre megkívájk Szeged város jóakárú és a szomszédos törvényhatóságokat is.

— **A családi pótlék.** Az állami, vármegyei és államvasúti alkalmazottak család-pótlékáról szóló törvényjavaslatot július 7-én szentesítette a király és július 11-én hirdette ki a kormány az Országos Törvénygyűlésben. Az egyes miniszterümmek megtehető már főleg az a szükséges intézkedéseket, hogy a törvény végrehajtsák, de még nem mindenütt készültek el. Soranyi földmivetségi miniszter ma körrendeletet bocsátott ki valamennyi alárendelt hatóságához, ameyben ismeretileg elősorban a törvényt, majd pedig azon intézkedéseket, melyekkel a családi pótlék folyósítható.

— **A nagykőrösi gyümölcsfelvétel helyzete.** A nagykőrösi gyümölcs piac egy rajzó méhükáros hasonlít. Ma már nemcsak uborkában, hanem almában, körteben és szilvában is óriási kivétel van. Eddig mintegy 800 wagon uborkát szállítottak el Nagykőrösről az élelmes kereskedők. Szalából, uborkából és gyümölcsből 1 millió 300 ezer korona az eddigi bevétele. Deacra a száraz időjárásnak, terem az uborka. A rengeteg mennyiség gyors vevőkre talál. Csak magának Galiciának a napi szükséglete 20—25 wagon.

— **Tanfelügyelés.** A kecskeméti ref. egyházmegyei tanfelügyelet f. évi augusztus hó 7-én a nagykőrösi főgimnázium tornacsarnokában rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Közgyűlés megnyitása. 2. Elnöki előterjesztések. 3. Balogh Imre ceglédi tanító előad: A mindennapi iskolásnak idejének meghosszabbításáról. 4. Nagy Sándor ceglédi igazgatóelőterjesztés: A vallásitanítás új tantervéről. 5. Papp Geórgy kőrösi tanító ismertet: A VII. ik egyetemes tanfelügyelési intézkedések — a tanítói fizetésrendezés, a nyugdíjtörvény revíziója és a tanítók szolgálati viszonyairól szóló javaslatok. 6. Dr. Tóth Ferenc tanító előadást tart az alkoholizmus káros hatásáról. 7. Dávid Ferenc ceglédi tanító: Vaday szépirás és helyesírás gyakorló könyvteremtet és bírálja. 8. Az árvaházi gyűjtés és táptételezi segélyalapra vonatkozó előterjesztés. 9. Képviselek választása. 10. Jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 11. Esetleges indítványok. 12. Jegyzőkönyv hitelesítése.

— **Öngyilkosság Nagykőrösről.** Iszó Pálné Szentpéteri Erzsébet 63 éves asszony f. hó 17-én, régi súlyos betegsége miatt elkeseredésében felakasztotta magát a mire észrevették, meghalt.

— **Nagy jégverés Kisfaliban.** Tegnap délután óriási jégverés volt Kisfaliban, mely nagy károkat okozott. A multikori jégvesz Kisfaliban pusztított, annak északnyugati részét verte el, a mostani különösen az északi részen okozott károkat. A terms 70 százaléka elpusztult.

Uránia.

Pénteken, jul 26-án és szombaton, jul 27-én.

Műsor:

Livorno partján.

Friei nőtül.

Nauke új betőrese.

Rendkívüli szenzációs dráma:

A női detektív.

Elnadás kezdete pont 8 és fél 10 órakor.

— **A földregének száma** nem szaporodik. Az utóbbi évek nagy és gyakori földregének katasztrófái nyomán ismételen felhangzott az a vélemény, hogy a földregének száma újabb újval nagyobb, mint régebben. Montessus de Ballore gróf a jelenkor egyik legzorgalmasabb és legkiválóbb földregének kutatója a napokban a párisi akadémián előadást tartott erről a kérdésről és elmondta, hogy 61850 új vízszintmért vizsgálat a földregének gyakoriságát és megállapította, hogy szám ezalatt se nem növekedett, se nem csökkent, hanem átlag harmincegy volt évenként. A régebbi feljegyzések Európában nem eléggé megbízhatók. Japánban ellenben hét százdára visszamenőleg feljegyzették az összes földregének és ezekből a feljegyzésekből kitűnik, hogy átlagos évi számuk ma is ugyanaz, mint hét száz évvel ezelőt.

— **Hanyag bérköcsök.** Somodi János 9 es és Csász István 3 es számú bérköcsök a folyó hó 28-án délután Szeged felől érkező személyvonatonál nem jelentek meg. Feljelentették őket.

— **Negy ördög.** Kedden és tegnap új címen nagy sikerű róma került bemutatásra a Rákóczi úti moziban. Az érdeklődő és tizta képet mindkét nap telt ház nézte este. A „Negy ördög” öt ma, csütörtökön a fel 8 kor és fél 10 órai kezdettel megismétlik.

— **Panasz a kúta ellen.** Több olvasónk panaszolta, hogy az értezi és budai kúta elromlása úgyszólván napirenden van. Minden héten elromlik vagy egyik, vagy másik, vagy mindkettő és ilyenkor 2—3 napig kell várni, míg megcsinálják.

— **Csendélet Nagykőrösről.** A mult héten egyik éjjel Nagykőrösről Kecskés István juhászt, Szabó Zsigmond ostromdóm segéd a utón északekelt a k. Kecskés első életveszélyesek, a kiskőrös hat pedig Torma Ambrus rendőrtizedes még azon éjjel le is tartóztatta és az eljárás ellene folyamalba tetétt.

— **Kihágás.** Gulács Lajos IV. tized 369. szám alatti lakos házából a piszkos víz állandóan az utca folyik és ott nagy pocsolyát idéz elő. Mikor a rendőr figyelmeztette a tulajdonost a kihágásra, az visszafelcselt neki. Megtették ellene a feljelentést.

Kifosztott korcsmáros.

Revolvers rablók.

A napokban éjszaka két óra tájban nagy zaj riasztotta fel a lámból Elhrend Mózest tisztult hegköszál dobogó korcsmáros. Kitekintett az ablakon s látta, hogy fesszegetik a korcsma ajtaját: — Mit ákarnak? — kiállított a megremült ember.

A következő percben már négy top rongyos ember állt a szobájában. Egyik revolvért szegezett a mellének:

— Meg ne moccanj, mert véged van! A többi három összeszedett mindent. Teljesen kifosztották a korcsmát és a lakást. Pénzt még meg mindig nem találtak. Csak pár száz fi lórest a főköben.

A revolvères ember most Ehrenfeld fejének irányozta a fegyver csövét. A korcsmáros a párna alatti rejtőtető pár száz koronáját. A rablók azt is elvitték s amit értek kaplakt mindent felhazoztak. A szákmánnyal aztán továbbálltak. Ehrenfeld az utca szaladt, segítségért kiáltott, de mire a falubeliek kapára kászára kaptak, az éjszakai támadók már messze jártak. A nyomozást a osendörög vezeli.

Anyakönyvi kivonat.

— 1912. július 25. —

Születések. Halász Etel rk. K. Varga Etel rk. Birveniczki Stoy Iván Emil Károly rk. Firtling Endre Loránd László rk. Tóth Mária rk. Panca Mária Magdolna rk.

Halálozások. Tordai Ferenc, éf. 61 éves. Csapó Sándor, éf. 3 hónapos.

Házasságok kötöttek. Cserny István rk. Tormási Ilona rk.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű

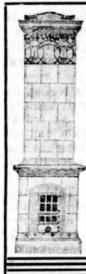
(elix. fum. off.) házi szer

néhány napi használati után teljesen megszűnteti a makacs étvágytalanságot, hányingert, gyomor idegességet, hűsmelet és mindennemű gyomorfájást. Egy üveg ára 30 fillér. Főraktár: Török József gyógyszerüzere Budapest. — Kesekemenen egyedül kapható:

Hornyák Ferencz

„Angyal” drogeriájában, Nagykőrösi utca, Dohány nagytözsévével szemben.

Óvatosan az utazatóktól. Csak akkor valódi, ha a dugón és kupacokon elix. fumar. off. védjegye rajta van

Bogovics József

gyorsmelegítő, cserépkályha készítő Kecskeméten Kaszap utca 12 (saját háza)

Készít: mindennemű cserépkályhát, takaréktűzhelyeket és majliká építtetést

Csalánosi olcsó szőlő. 5 kilométerre 1 és fél hold nagy bortermő szőlő, szép épületekkel, ivóvízzel, sűrűsően e l a d ó 4000 koronáért, — esetleg természéssel együtt. Doktor Vég László tanácsadó, Vásári-nagy-utca 105. szám. 5855

Bérbeadó

Orgoványn, a község közvétel közelében, 56 hold tanyás, kitűnő szántó és kaszálóföld. A birtok esetleg örök áron is eladó; értekezni lehet a tulajdonossal e hó végéig Makula László úrnál, (Kisvásári utca.) 5893

Olcsó 9 és fél hold föld. Könszögön, 13 kilométerre, kitűnő rozstermő föld, melynek egyharmada mindent megterm, holdankint 600 koronáért sűrűsően e l a d ó. Fele árát kell fizetni. — Dr. Vég László tanácsadó, Vásári-nagy-utca 105. szám. 5858

Halló! **Halló!** Gazda közönség figyelmébe! 5901

Elsőrendű váraplatni bricsz szén, csépléshez a legjobb kipróbálva, 2-80 fillér métermázsájá. Kapható a Sertésziatező Gézmalmánál. Teljes tisztelettel: Elek István

Eladó ház.

VII. kerület, Kosuth város, Szabad utca 2. számú jökeában levő cserépek ház, mely a l 3 lakószobával és mellékhelyiségekkel, elsőrendű kúttal és kövezett udvarral, — elköltözés miatt, — eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonos öv. Gyuris Sándor néval. 5875

Elköltözés miatt

butorok minden elfogadható áron eladók. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy kocsi, — aki írni, olvasni és számolni tud, azonnal felvétetik a kesekeméti Dréher-sörraktárban. Óvadekkes és nős előnyben részesül.

Mindenes fiú 12—14 éves felvétetik Gallia-fele könyvkereskedésben, Beretvás-szállóval szemben.

Eladó ingatlanok.

A Muraköz örökösök tulajdonához tartozó, a Nagykőrösi utca 18. szám alatt ház, a Nagymetkői út mellett, a 6. kilométernél fekvő, mintegy 42 kat. hold terjedelmű földbirtok, végül a Borbási közön levő 1 és fél kat. hold terjedelmű szőlő eladó. Felvilágosítást ad Bévész Benecine Budai utca 15. sz. alatt és öv. Muraköz Sándorné Horváth Cyrill-(Sas)-utca 1. 5947

Eladó ház.

Citrom szigetén, Attila- és Béla-utca sarak 4. számú ház, mely áll 4 utcai szoba, nagy zárt folyosó és mellékhelyiségekből, vilnyvilágítással, kedvező fizetési feltételekkel eladó. — ugyanott egy nagy pince azonnal kiadó; értekezhetni öv. Parkas Jánosnál, Vásári nagy-utca 1. szám alatt Fejér házban. 5934

A Kesekeméti

Egyesült Gőztéglagyár R. T.

közhírré teszi, hogy fedőcserép gyártmányainak árait következően szállította le: I. oszt. fedőcserép ezrenként 28 kor. II. oszt. fedőcserép ezrenként 20 kor. III. oszt. fedőcserép ezrenként 10 kor. Gerincszerp százanként 15 kor.

Útalványok a következő elárúsító helyeken kaphatók: Népbanknál, Leszámitolóbanknál, Fuchs Samu divatárú, Klein Mór és Fia fa és Miklovits János fűszerkereskedő uraknál. A cserépek minősége megtekinthetők a Leszámitoló és Népbanknál. Az Igazgatóság.

Kereskedő-szög felvétetik Preisz Sándor Talfája-utca üzletében. Ugyanott egy fű tanoncnak és egy fű mindenesnek felvétetik. 5884

Kiadó. augusztus 1-ére a Posta-épületi balkon lakás, mely áll négy szobából. — Elköltözés végett igen jutányosan — kiadó; értekezni lehet dr. Kiss Kálmán ügyvéd úrnál. 6010

Eladó fölbirtok.

Nehai Ságbi Mihály hagyatékához tartozó, Borbáson, az iskola mellett 25 hold elsőrendű fekete föld és Pusztaszentkirályon, a templom mellett 26 hold szántó és kaszálóföld, épület nélkül eladó, — esetleg eladó a tanyás rész, amely szintén 26 hold, mely öv. Ságbi Mihályné tulajdonosa; értekezhetni I. t., Kanyar-utca 280. régi szám alatt. 6012

Eladó ház.

VI. tized, Kispacsirta-utca 86. sz. alatt ház, mely áll 2 szoba, konyha, 3 kamra és pincebél örökáron eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonos Horváth Istvánnal vasár és ünnepeken deledőt. 6019

Tanuló felvételt nyerhet a GALLIA-fele könyvkereskedésben.

Ertesitem

5909

a t. gazda közönséget, hogy aki kölcsön szákot vagy kölcsön restát akar igénybe venni, továbbá új gabonás szákot a legjobb minőségben jutányos áron csakis nálam szerezhetők be. — Ugyanott eladó egy alig használt könnyű homokfűtő és egy új fűderes teher kocsi. Tisztelettel Dénes Gabor. Régi itecs piac (új Arany János-utca 7.) Telefon 122.

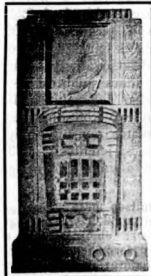
Olcsó ház

a Mária-városban, kedvező feltételek mellett e l a d ó. — Cim a kiadóhivatalban. 5973

Eladó szőlő.

Urrét, 47. szám alatt, Lestár István földje között levő, 3 hold kitűnő bortermő szőlő, jó lakóépülettel ellátva, eladó; értekezhetni ugyanott Szabó testvérek örökösökkel. 5991

Kiadó egy jó forgalmú kovács-műhely, — 20 év óta fennáll, — szerszámmal vagy anélkül is kivehető. Ugyanott lakás is kiadó. Értekezhetni a tulajdonos Kiss Imre kovács-mesterrel, Széles utca 260. régi szám alatt. 5992

Megerkezett

a Magyarországi és Ausztriában előállítású gyorsmelegítő rendszert betétek világi hírnél, magyarországi, melynek egy eddigi elárúsítója Leicht István gyorsmelegítő cserép kályha készítő. Műhely: Szarvas s 14. Raktár Kéttemplomkör Sahn Tot József csapázmester úr udáberten, — ahol fűgyecsek, takaréktűzhelyek és építési eszközök jutányosan kaphatók

Ház eladás.

A Nagyvásári-utcán üzletnek való nagyobb sarokház eladó. Felvilágosítást ad Rész János tulajdonos. 6008

Butorozott szobát

keres jobb családnál, ahol élelmézzést is kapna, magános leány. Megkereséseket „Szoba” jellegre alleg a kiadóba kerünk. 6009

Felhívás.

Mindazon varróknak, varróleányok, nőszabóságoknak és házi leányok, kik önjajk rendesen megtanulni a nőruhászábaszatot, azokat kivételosen egy hónapig tanítom. Augusztus 1-én kezdődik a tanítás. Jelentkezni lehet a mai naptól kezdve nálam és Urbán I. táncmesternél. Tisztelettel: Csibra János nőszabó mester III. kerület, belső Széchenyi-utca 15. szám. 6013

Dió koakszot

augusztus végéig métermázsánként 4 koronáért szállit Takacs József fakeskedő Telefon 142. szám Nagy vásári-utca. Ugyanott egy üzletteliség is azonnal kiadó. 5983